

Herfst

Van graan tot brood

Het kaf van het koren scheiden

In de derde klas van de Vrijeschool Oosterwold is letterlijk het kaf van het koren gescheiden. In deze periode volgt de derde klas de periode van graan tot brood.

Het dorsen gebeurde op de ouderwetse manier: met dorsvlegels. Ondertussen werd gezongen:

*Laten wij het koren dorsen,
al het koren in de schuur.
En wij dorsen menig uur,
Met een luide, harde klap
slaan wij door met onze vlegels
op en neer en keer op keer
Ja, wij gaan het koren dorsen,
slaan de vlegels krachtig neer.*

In dit lied wordt met een vlegel een dorsvlegel bedoeld; een ouderwets houten landbouwwerktuig om graan te dorsen. De derdeklassers hadden ook zelfgemaakte dorsvlegels om op de gemaaide aren te slaan. Zo sprongen de graankorrels uit de halmen en zo werd dus het kaf en van het koren gescheiden.

Koehoorn begraven & zaaien

De klas heeft er ook voor gezorgd dat volgend jaar opnieuw graan geoogst kan worden. Afgelopen maandag mochten leerlingen samen met de biodynamische vereniging een stukje land in Oosterwold inzaaien met winterrogge.

Ook maakte de klas kennis met een ritueel uit de biologisch dynamische landbouw: in de herfst wordt ieder jaar een met mest gevulde koehoorn in de akker begraven. Volgens de antroposofische gedachte neemt de hoorn astrale en etherische krachten uit de kosmos op. In het voorjaar graaft de boer de hoorn weer op en stopt dit in een ton met water. Dit water wordt over het land verspreid om de grond positieve krachten mee te geven.

Lichtperiode begint Van Michaël naar Sint-Maarten

We zitten tussen de periode van Michaël en Sint-Maarten in en de natuur trekt zich langzaam terug. Het is herfst. Een woord dat is ontstaan uit harbista. Misschien herken je daarin al het Engelse woord harvest.

We zitten inderdaad aan het eind van de oogsttijd. De zonnebloemen zitten vol met zaden voor volgend jaar. We oogsten de pompoenen, de witte, groene en rode kolen, de laatste aardappels en de voederbieten. Ondertussen zweven de bladeren door de lucht. Nu breekt de tijd aan waarin het gezellig in huis kan worden. Waarin we met de kinderen kunnen knutselen. In deze tijd van de spinnen kun je in de herfstvakantie mooi een web maken van een grote kastanje met daarin zes satéstokjes en daaromheen gewikkeld gekleurde wol. Of wat dacht je van een servies van rozenbottels, eikels, eikeldopjes?

Sint-Maarten

De geogste pompoenen kunnen we

mooi versieren voor Sint-Maarten. Met dat feest, op 11 november, begint de lichtperiode, die duurt tot Maria Lichtmis. Vroeger stak men symbolisch een kaarsje aan in een uitgeholde voederbiet. Zo breng je licht in de duisternis, in iets dat uit de donkere aarde komt.

Met Sint-Maarten herdenken we dat een legerofficier genaamd Martinus bij de poort van Amiens de helft van zijn mantel schonk aan een bedelaar. Die nacht kreeg hij een droom dat dit geen gewone bedelaar was, maar Christus. Martinus besloot het Romeinse leger te verlaten en zijn leven te wijden aan de armen. Op school is dit verhaal te horen in de prachtige liederen. Sommige kinderen brengen deze 's avonds op 11 november ook ten gehore als ze langs de deuren gaan - dat maakt natuurlijk indruk op de toehoorders.

Sint-Maarten is op de vrijeschool een van de belangrijkste feesten. Het valt precies tussen het Michaëlsfeest en

de eerste kerstnacht. Fred Tak schrijft in zijn boek over jaarfeesten dat het feest Sint-Maarten een 'noodzakelijk scharnier' is om de deur naar het kerstfeest te openen. Daar waar we met Michael kracht en strijdlust opriepen om de strijd aan te gaan tegen het verval om ons heen, roept het kerstfeest ons straks juist op om ons open te stellen voor het grote licht. Dit vraagt van ons ontvankelijkheid, toewijding, devotie. En daar is Maarten op zijn paard, die met zijn zwaard niet de vijand versloeg maar een offer bracht: door de helft van zijn mantel aan de bedelaar te geven, maakte hij zichzelf gelijkwaardig aan de ander. Vanuit een nieuw zelfbewustzijn (Michaël), leveren we een stuk van onszelf in (Sint-Maarten) om ruimte te scheppen voor Kerstmis.

Van schapenvacht tot zonnekindpop Terugblik op gezellige en drukbezochte herfstmarkt

Het was een drukte van belang, zondag 8 oktober op de Lierstraat. Onder een stralende herfstzon verwelkomde de vrijeschool weer honderden bezoekers voor de herfstmarkt. De school kan met trots terugkijken op weer een gezellige en opvallend drukbezochte editie.

De markt is inmiddels een begrip in de stad voor iedereen die iets heeft met deze school of met de antroposofie. Van heinde en verre komen ieder jaar rond deze tijd leerlingen, oud-leerlingen, ouders en zelfs buurtbewoners een kijkje nemen op de markt, die ook zeker fungeert als ontmoetingsplek. Ook dit jaar was het weer gezellig druk.

En ook dit jaar viel er weer veel te snuffelen in de vele kraampjes, gerund door kleine ondernemers en hobbyisten. Van seizoenstafelproducten en schapenvachten tot prachtige

kleine en grote edelstenen, van zonnekindpoppen tot houten speelgoed. De kinderen konden deelnemen aan allerlei activiteiten zoals armbandjes maken, een kijkje nemen in het belevenisbos, beeldhouwen en boetseren. Er was zelfs een heuse poppendokter en wie dol is op stenen kon zelf een geode kraken.

Traditiegetrouw was er ook van alles te eten en te drinken in het restaurant, verzorgd door leerlingen en ouders van de zesde klas die geld inzamelden voor kamp. De pizza's, hamburgers en gebakjes lieten zich wel smaken.

De markt wordt ieder jaar georganiseerd door medewerkers en een oudergroep. "Dank aan allen die deze prachtige dag mogelijk hebben gemaakt. Wat een feest!", aldus directeur Marjanne van der Stok.

Column Marianne

De magische wereld van de spin in de herfst

Stap de kleuterklas binnen en je betreedt een magische wereld waarbij via de verwondering het leren tot leven komt. In de kleuterklassen wordt gewerkt aan de ontwikkeling van zeven zintuigen. Tijdens mijn recente lesbezoeken werd ik ondergedompeld in deze wereld van de zintuigen en daarvan wil ik graag een klein stukje met je delen, gericht op de waarnemingszin, tastzin en levenszin.

De herfstperiode, met zijn veranderende kleuren en koele bries, wordt in de kleuterklas omarmd en volledig beleefd. De waarnemingszin is het venster waardoor deze kleuters de wereld ontdekken. De rijke kleuren, vormen, geluiden en texturen worden met verwondering waargenomen.

Afgelopen week stond in meerdere kleuterklassen in het teken van de spin. Tijdens het wandelmoment aan het begin van de schooldag scheen het zonnetje door de dauw in de spinnenwebben langs het pad in de struiken. De kinderen verwonderden zich over hoe het web meedeinde in de wind en hoe de waterdruppeltjes glinsterden, maar waar was het spinnetje gebleven?

Verhalen en voorleesmomenten brachten de spin verder tot leven en namen de kinderen mee op een avontuur door zijn wereld. In de klas weefden de kinderen een groot spinnenweb in de kring, waarbij ze als echte spinnen onder en over het web doorkropen, een perfecte oefening voor balans en coördinatie, waarbij de levenszin wordt aangesproken en ze zich bewust worden van hun eigen lichaam.

In deze periode staat ook het tellen en meten van spinnenpoten en de geometrische vormen van spinnenwebben centraal. Natuurlijke materialen, zoals kastanjes en wol, helpen de kinderen om diverse texturen te ervaren en de fysieke wereld via hun tastzin te ontdekken. Scharen en prikpenen worden gebruikt om spinnen uit te prikken of te knippen, waardoor fijne motoriek en pengreep worden geoefend. Daarnaast nemen de kinderen verantwoordelijkheid voor het pakken, opruimen en uitdelen van materialen, wat hun zelfredzaamheid en klasoriëntatie versterkt.

Terwijl de kinderen de wereld van de spin verkennen, leren ze over veel meer dan alleen de spin zelf. Ze ontwikkelen hun vertrouwen in hun eigen zintuigen en motorische vaardigheden. De betekenis die dit avontuur heeft, voedt hun nieuwsgierigheid en vormt een fundament voor verdere ontwikkeling in het leven. Misschien hebben ze thuis, vol enthousiasme, al gespeurd naar spinnetjes en spinnenwebben?

Marianne van der Stok
directeur Vrijeschool Almere

Juf Nina Vijfde klas onderzoekt de lagere plantensoorten

De vijfde klas op de Monteverdstraat houdt zich deze herfst bezig met de eerste periode Plantkunde. In deze periode onderzoeken leerlingen de zogenaamde lagere plantensoorten, zoals schimmels, algen/wieren, (korst) mossen en varens.

"Doordat de periode in de herfst valt, kunnen we mooi kijken naar hoe de vier elementen een rol spelen bij het ontstaan van deze soorten", laat juf Nina weten.

Ze legt uit dat de klas ook verbanden legt tussen de verschillende stadia van planten en de ontwikkeling van de mens van de geboorte tot de kleuterleeftijd. "Hier kijken we niet alleen naar de lichamelijke ontwikkeling maar ook naar de zielbelevingen die mogelijk worden na het ontwikkelen van het fysieke."

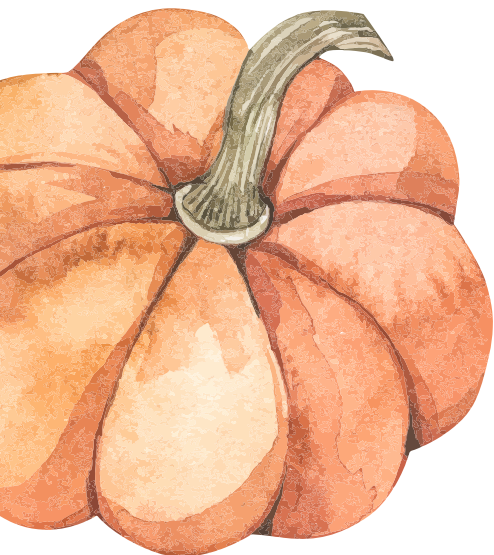
In het schilderen van de algen of de wieren en de paddenstoelen oefende de klas met nieuwe technieken van kleuren mengen en het uitsparen van delen van een schilderen.

Leerlingen klas 5A aan het woord Van Stam + T tot de Griekse mythologie

Voor deze Vrije Mare vroeg juf Jacqueline van de vijfde klas op de Lierstraat of haar leerlingen een bijdrage wilden leveren aan deze Vrije Mare. Hoe zijn ze het jaar begonnen? Waar hebben ze aan gewerkt en wat doen ze in de verschillende vaklessen? We lichten een paar vaklessen en periodes uit.

Vaklessen

Muziek: "In de 5de klas heb je muziek en koor. Dan krijg je ook moeilijkere stemmen en liederen te leren dan in de 4de klas. Vanaf de 5de klas krijg je ook de sopraan, alt en tenor te leren zingen. We hebben ook een nieuwe muziekjuf sinds juf Lisanne weg is."

Estafette: "Estafette is een methode om technisch te leren lezen. Het is een heel leuk vak omdat je vaak nieuwe dingen te weten komt en omdat de teksten vaak heel grappig zijn."

Handvaardigheid: "Met handvaardigheid maken we dit jaar houten kommetjes. Meester Len is de meester handvaardigheid. We kregen bij de eerste les een stuk hout waar we een cirkel op moesten tekenen, we mochten er ook oortjes bij tekenen. Dat wordt de vorm van ons bakje/kommetje. We moesten ook de hoekjes van het hout kleuren met een geheim timmermanstrucje. Op de ruwe kant van het hout moesten we een kruis zetten, op de fijne kant een cirkel. Later gaan we het kommetje uitbeitelen met de nerven. Handvaardigheid is een creatief vak op de vrijeschool. Je bewerkt hout, klei en andere materialen. Handvaardigheid krijg je vanaf de 4de klas. Dan maak je een houten landskaartpuzzel van Nederland met de provincies."

Grieken en Goden

In de vijfde klas aandacht voor de Griekse mythologie en de geschiedenis van oude culturen. Een leerling vertelt erover: "Er zijn veel Griekse goden zoals Zeus en Hera. De vrouw van Cronus heeft in het geheim een kind opgevoed

Geschulpte
inktzwam

genaamd Zeus. In het geheim omdat Cronus alle andere kinderen opvrat. Cronus kwam daar toch achter, maar wist dat hij machteloos stond. Toen Zeus op het punt stond Cronus te vernietigen en hem van zijn troon af te schoppen, besloot hij om alle kinderen uit zijn buik terug te brengen en vrij te laten. Het is erg van belang dat je periodeschrift er goed verzorgd uitziet."

Periodes

Taal: "Bij de periode taal hebben wij, naast poëzie, ook veel gedaan aan werkwoordspelling. We hebben gewerkt aan de Stam + T, we hebben gewerkt aan de spelling van woorden en uitspraken van woorden. Het is belangrijk dat je goed leert hoe je moet schrijven. In ons periodeschrift gebruiken wij Griekse randen als versiering om het er mooi uit te laten zien. Ook hebben we het over de 1e persoon, 2e persoon en 3e persoon, het inzicht: ik zeg, jij zegt."

Plantkunde: Na de taalperiode is de klas begonnen met plantkunde. "We hebben we veel kunnen ontdekken; schimmels, paddenstoelen, wieren en nog veel meer. Het is fantastisch om te zien hoe enthousiast de kinderen met deze periode bezig zijn geweest", laat juf Jacqueline weten. Het onderliggende lesdoel was het oefenen met kernwoorden verzamelen en deze te verwerken in een lapbook. Dat maakt dat je heel kernachtig iets moet omschrijven en toch alle informatie opnemen in die omschrijving. "Een periode waarin ieder in zijn eigen kracht kan staan en op eigen niveau een prachtig resultaat kan laten zien." Dit zeggen de leerlingen:

"We hebben de periode verwerkt in een lapbook. Omdat je dan heel creatief kunt zijn en niet heel veel hoeft te schrijven en toch heel veel kunt verwerken wat we hebben geleerd."

"We hebben op verschillende manieren kleine vakjes gemaakt om informatie te verwerken. Dit kan je ook toepassen bij andere periodes waar je bijvoorbeeld een poster of een muurkrant voor gaat maken. Dit biedt veel mogelijkheden."

"We hebben veel geleerd over paddenstoelen. Er zit veel meer informatie achter dan dat ik had gedacht. Ik heb geleerd dat er superveel soorten zijn, in plaat van de 5 die ik hiervoor kende."

"We zijn met de klas naar het park geweest op zoek naar paddenstoelen en zwammen. We hebben heel veel verschillende paddenstoelen gezien. Veel meer dan we anders zouden zien. De periode plantkunde zorgt ervoor dat je heel anders gaat kijken naar wat we in je omgeving allemaal kunt ontdekken."

"Alle paddenstoelen die we vast hebben gehouden waren al los van de grond. We hebben geen enkele paddenstoel zomaar vastgepakt/geplukt."

Blogestafette

'Het vrijeschoolonderwijs was als een waakvlammetje blijven branden'

Sally (37) woonde tot voor kort met haar vriend in Amsterdam. Op zoek naar een woonhuis, kwam ze in Almere uit. Dat hier een vrijeschool was, speelde een belangrijke rol in de keuze voor deze stad, schrijft ze in deze 17de ouderblog. Samen met Freddy heeft ze drie kinderen: Enzo (7) Lewis (4) en Frenkie (1).

"Waarom kunnen we niet gewoon normaal doen hier?!" Zoals vaker te lezen in de ouderestafette hebben veel puberende vrijeschoolleerlingen een gezonde weerstand tegen alles wat 'sofisch' is. Zo ook ik. Het moet ergens rond de eeuwwisseling zijn geweest. Ik was een jaar of 14 en zat op de vrijeschool in Nijmegen. Al sinds de kleuterklas was ik bekend met het onderwijs en ging ik met veel plezier naar school. Maar toen ik op een leeftijd kwam dat alles in en aan mijn lichaam veranderde, kreeg ik ook een andere kijk op het onderwijs. Dit ging gepaard met ongemak.

Mijn puberlijf in beweging brengen tijdens euritmie? Liever niet. Voor de klas gaan staan en in je eentje een stukje zingen? Moet dat nou? Als vriendinnetjes bij mij thuiskwamen die niet op de vrijeschool zaten en onze jaartafel met natuurschatten en vilten popjes bewonderden, zei ik altijd snel: "...maar verder zijn we heel normaal hoor...!"

In die tijd deed je op de vrijeschool waar ik op zat geen eindexamen, dus ik ging op mijn 18de zonder 'officieel' diploma de deur uit. Wel met een getuigenschrift. Maar het voelde een beetje als valsspelen. Alsof ik niet echt had bewezen dat ik het kon, dat schoolse.

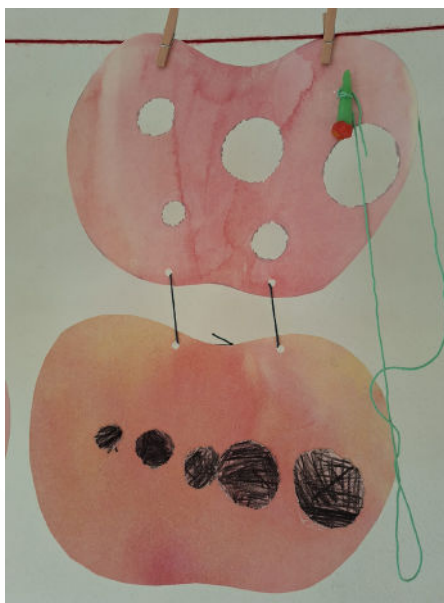
Het vrijeschoolonderwijs verdween de jaren daarna voor mij naar de achtergrond. Tijdens mijn studententijd en werkende leven was het vooral mijn denkhouding dat ik ruimte gunde. Maar toen mijn vriend Freddy en ik onze eerste zoon kregen, veranderde dat. De transformatie van vrouw naar moeder was een uitnodiging om de verbinding met mezelf te versterken. En als vanzelf kwam bovendien dat ik ons kind het vrijeschoolonderwijs gunde. Alsof het onderwijs al die tijd als een soort waakvlammetje van binnen was blijven branden.

We woonden op dat moment in Amsterdam en wilden graag een huis kopen. En hoewel ik uiteraard oog had voor onze woonwensen, liet ik me misschien nog wel meer leiden door een vrijeschool in de buurt. Ik typte letterlijk op Google Maps in: 'Vrije School, dit gebied doorzoeken', om te kijken welke opties we hadden.

En zo kwamen wij terecht in Almere. We kochten een huis in Noorderplassen en bezochten samen een informatieochtend op de Lierstraat. Het moment dat ik door de deuren ging, vergeet ik nooit meer. De geur van versgebakken brood, het voelen van de natuurlijke materialen, het zien van de 'abgeëckte' vormen van deuren en ramen, maar bovenal: de energie die in het gebouw hing. Want hoewel de uiterlijke zaken vaak worden aangehaald wanneer over vrijeschoolonderwijs wordt gesproken, gaat het voor mij over de onderstroom. Die blijft in ons aanwezig. En hoe verder ik groeide in het moederschap, hoe steviger ik dat fundament voelde. Een basis die mede gevormd is door mijn vrijeschooltijd. Van waaruit hoofd, hart en handen aandacht krijgen en met elkaar in evenwicht zijn. En natuurlijk is niets zaligmakend en valt er genoeg op of aan te merken, maar die gronding? Die klopt voor mij.

Inmiddels is onze oudste zoon een tweedeklasser en start onze middelste zoon over een paar weken in de kleuterklas. Het is een cadeau om nu een vrijeschoolouder te mogen zijn en het onderwijs nu op een andere laag te ervaren. De jaarfeesten, verhalen en liederen: het heeft ineens nog meer betekenis. En als ouder mee mogen spelen in het kerstspel was een van mijn persoonlijke hoogtepunten van vorig jaar. Ik raad het iedereen aan! Ouderparticipatie was nog nooit zo'n feest. Tijdens de repetities opnieuw de liederen horen die ergens ver weg in mijn hoofd lagen opgeslagen, voelde vertrouwd. Het is allemaal weer zo normaal. En dat maakt het voor mij juist bijzonder.

Wil je ook jouw verhaal delen? vrijemare@vrijeschool-almere.nl
Eerdere blogs via: vrijeschool-almere.nl/tag/ouderblog

Kijkie in de klas van Mariska 'Kleuters leren zóveel tijdens het spelen en werken'

Mariska is kleuterjuf op de Vrijeschool Oosterwold. "Wat werken de kleuters hard tijdens onze thema's", laat ze weten. Ze heeft net de periode over de oogsttijd afgerond: van appel tot appelmoes. Voor deze Vrije Mare wil ze daar graag iets over vertellen.

Tijdens dit thema hebben we heel veel met appels gedaan: appels die uit de boom waren gevallen opgeraapt, appels gepoetst totdat ze glommen als diamanten en appels gesneden en daar appelmoes en een tulband van gemaakt. We hebben naar verhalen geluisterd over Pietertje Appelpit en over de Muis en de Appel. Ook hebben we appelwerkjes gemaakt en een appelboom getekend. Het lijkt soms of de kleuters alleen maar aan het spelen zijn, maar het tegendeel is waar.

Ze leren zóveel tijdens het spelen en werken. Zo hebben wij eerst geschilderd

met twee kleuren, rood en geel. Daarbij hebben de pengreep en de kleurbeleving geoefend. Daarna hebben we de appel uitgeknipt en gaatjes geprikt: een oefening van de fijne motoriek en de samenwerking tussen beide handen. We hebben ook de pitjes (de uitgeknipte rondjes) van klein naar groot gelegd – een oefening in voorbereidend rekenen.

Met een zelfgemaakt rupsje van bijenwas hebben de kinderen de potlootgreep geoefend. De kinderen mochten het rupsje met een touwtje eraan door alle gaatjes rijgen van groot naar klein of van klein naar groot. Deze greep, we noemen dit de pincetgreep, is straks nodig is voor het goed vasthouden van het potlood. Hard gewerkt dus aan dit werkje! De kinderen mogen hun gemaakte werkjes mee naar huis nemen. Wat zullen ze trots zijn om dit werkje met het rupsenspelletje aan jullie te laten zien!

Juf Charleen

Tweede klas oefent toneelstuk Sint-Maarten

In klas 2 op de Lierstaat wordt geoefend voor het toneelstuk Sint-Maarten. Ook zijn ze in deze klas begonnen met fabels. Dit komt overal in terug: in de taallessen, bij toneel, bij tekenen en meer. Juf Charleen vertelt over waar ze in de klas allemaal mee bezig zijn.

We begonnen met de fabel over de vos en de raaf. De fabel hebben de kinderen helemaal beleefd, door zelf in de huid te kruipen van deze dieren. Een van de andere fabels die veel losmaakte was de schildpad en de haas. Zeg nou, een wedstrijd wie er het eerste is, dat is toch niet eerlijk? De haas was snel, maar de schildpad heel wijs. De schildpad kwam als eerste aan, hoe heeft hij dat voor elkaar gekregen?

De rekenkabouters van klas 1 kwamen nog even tot leven in het rekenspel, wat door ieder kind in eigen kleuren is vormgegeven. Bij het spel hebben ze zelf pionnen gemaakt van bijenwas. De plussen minsommen werden door de kinderen naar hartenlust geoefend. Het spel hebben de kinderen enthousiast mee naar huis genomen, om er daar verder mee te kunnen spelen.

Verder zijn de kinderen druk bezig met het oefenen en voorbereiden van het komende toneelstuk. Klas 2A speelt het toneelstuk over Sint-Maarten. Een spannend en mooi toneelstuk. Met de rollen van Sint-Maarten, de bedelaar, de kat, de soldaten, de vrouwen en de engel.

Eind vorig schooljaar zijn ze begonnen met een aantal gymlessen buiten. Dit jaar zijn de tweede klassen voor het eerst gestart met gym in de gymzaal. Wat een beleving! Ze genieten volop.

Ook zijn de kinderen dit schooljaar bezig met spiegelen. Tijdens de eurtimieles zijn de kinderen op verschillende manieren bewegend bezig met spiegelen. Ook tijdens de vormtekenlessen zijn de kinderen aan de slag met spiegelen. Van simpel naar steeds moeilijker. Eerst bekende vormen uit klas 1 en daarna steeds meer nieuwe en moeilijkere.

Helga van Muijen

'Praten over zakgeld helpt kinderen in het maken van verstandige keuzes'

Zakgeld: iedere ouder gaat er anders mee om. Wat is wijsheid? In haar opvoedingsrubriek vertelt Helga van Muijen, oud-IB'er van de Vrijeschool Almere, dat zakgeld gezien kan worden als 'leergeld'.

In de gouden driehoek van leerling, ouders en leerkracht vindt een doorlopende uitwisseling plaats van liefde, warmte, ritme, veiligheid, aandacht en stimulans. Er zijn vast nog wel meer aspecten als je erover nadenkt wat het allemaal omvat om een kind op te voeden, maar deze begrippen dekken de lading wel. Met een mooi woord kunnen we dit allemaal samenvatten: we werken met elkaar aan het wordingsproces van de kinderen. Ook als ouders en leerkrachten blijven we ons continu ontwikkelen. Het Engelse woord 'becoming' drukt dat mooi uit. Er zit toekomstkracht in dat woord, zo voel ik dat. 'Becoming' heeft geen leeftijdsgrens. Een hoopvol gegeven.

In het afgelopen schooljaar is het in deze rubriek gegaan over het fundament van opvoeden, het belang van het hebben van een opvoedsamenspel tussen de ouders onderling en hoe om te gaan met schermtijd. We hebben het gehad over het belang van regels stellen in het algemeen als vitaal onderdeel van opvoeden en bij schermtijd ook in het belang van de gezondheid van onze kinderen.

Zakgeld

Dit schooljaar ligt het onderwerp 'zakgeld' nog op de plank te wachten om nader te

bekijken. Zakgeld en kleedgeld vormen een mooie aanleiding om kinderen te leren omgaan met geld en de waarde daarvan. Daarom spreken we ook wel van 'leergeld'. In de kleuterbouw laten de kleuters tijdens hun onbevangen spel zien dat zij het aantal hoger waarderen dan de waarde van iets. Zes 5-cent muntjes betekenen voor hen veel meer dan één euromunt bijvoorbeeld. In de loop van de jaren leren kinderen stapsgewijs de waarde ergens van beter inschatten. Zo gaat het ook met geld en de waarde daarvan.

Dan breekt de periode aan voor ouders van afwegingen maken: wat zijn eventuele richtlijnen; vanaf welke leeftijd begin je daarmee? En hoeveel geef je dan? En mogen ze dat dan vrij besteden of leer je ze al gelijk om een deel te sparen?

Een mooie richtlijn lijkt de derdeklasperiode te zijn waarbij de periode 'geld' als onderdeel van rekenen wordt behandeld. De komende Sint-Maartentijd, waarin de ridder zijn mantel deelt met de arme bedelaar, geeft een mooi bruggetje om het begrip 'delen' verder uit te werken met de kinderen, zowel op school als thuis. Hoe deel je nou van wat je hebt (gekocht)? Het wikken en wegen over het besteden van geld aan lekkere of nuttige dingen, kan thuis mooie gesprekken opleveren. Geld heeft een bepaalde waarde en je kunt het maar een k  r uitgeven. Zo kan het met elkaar praten over zakgeld en de besteding daarvan kinderen helpen te groeien in het maken van verstandige keuzes en de waarde van geld.

De Vrije Mare vroeg aan twee ouders: Vanaf welke leeftijd vind je dat kinderen zakgeld zouden moeten krijgen? En mogen ze daar dan zelf van bepalen wat ze ermee doen?

"Ze kregen bij ons zakgeld zodra we zagen dat ze interesse voor geld begonnen te krijgen, bij de jongste was dat eerder dan bij de oudste. Ik denk rond een jaar of 6. Ze sparen allebei vrij braaf, dus ik heb ze nog niet hoeven te verbieden er bijvoorbeeld snoep van te kopen. Ik probeer ze wel bewust te maken dat het tijd kost om te sparen als je iets groots wil kopen."

"Onze oudste is nu zeven. We hebben niet echt een bepaalde leeftijd gehangen aan het starten met zakgeld. Bij mijn ouders (zijn opa en oma) heeft hij al een spaarpotje staan waar hij af en toe een zelf uitgekozen muntje in mag gooien, hij gooit daar vooral de winkelwagenmuntjes in van de AH. Toevallig was hij na de koningsdagmarkt wel meer met geld bezig. We hebben hem toen voorgesteld om ook thuis een spaarvarkentje neer te zetten. We hebben vooraf besproken waarvoor hij wil gaan sparen. Mocht hij impulsaankopen doen, dan zullen we hem herinneren aan zijn spaardoel. Al hij zal ook moeten gaan leren dat als hij het ergens aan uitgeeft dat het geld dan op is wanneer hij weer iets anders moois ziet."

Redactie:
Michiel de Vries

Vormgeving:
Maaïke Isaacs

vrijemare@vrijeschool-almere.nl

VRIJESCHOOL
ALMERE